

Prosjektbeskrivelse for *Nordisk 0 – 24: Tverrsektoriell samhandling for utsatte barn og unge*

Formål

Nordisk ministerråd har tatt initiativ til et tre-årig prosjekt om tverrsektoriell samhandling for utsatte barn og unge mellom 0 og 24 år. Prosjektet skal bidra til erfaringsdeling og -læring om hvordan ulike forvaltningsnivåer og sektorer best kan innrett sin innsats. Hvordan utvikle et samordnet, helhetlig og relevant tjenestetilbud for utsatte barn, unge og deres familier? Prosjektet sees som et ledd i arbeidet med å motvirke frafall fra videregående opplæring og senere utenforskap og fattigdom.

De ulike landene kan ha ulike forvaltnings- og/eller regelverksutfordringer som motvirker samordning både på statlig og lokalt nivå. Prosjektet er et bidrag til å identifisere og løfte frem utfordringsområder som har felles nordiske kjennetegn.

Bakgrunn

Frafall i videregående opplæring, arbeidsledighet og utenforskap er betydelige velferdspolitiske utfordringer, både i et europeisk og nordisk perspektiv. De nordiske velferdsstatene vil de nærmeste årene ha behov for omstilling for å videreutvikle landenes konkurransekraft. I denne sammenhengen vil det være avgjørende å øke andelen av befolkningen som aktivt bidrar gjennom egen arbeidskraft. Bedre samarbeid mellom tjenestene skal bidra til å fange opp og bistå utsatte individer tidligere. Dette vil bidra til å utnytte ressursene i befolkningen bedre, som vil være en forutsetning for bærekraften i de nordiske velferdsmodellene i fremover.

Kommunene i hele Norden opplever utfordringer knyttet til å gi sårbare barn og unge og deres familier det de trenger for å mestre egne liv, og lykkes i utdanning, arbeids- og samfunnsniv. Utfordringene disse barna og ungdommene og deres familier har, fordrer gode, forebyggende og inkluderende arenaer og tilbud, i tillegg til god samordning på tvers av ulike sektorer (skole, helse, barnevern, økonomisk støtte, arbeidsliv etc.).

For å styrke det arbeidet kommunene og fylkeskommunene gjør med utsatte barn og unge under 24 år, har Kunnskapsdepartementet i Norge etablert en felles satsing i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Satsingen omtales som *0-24 samarbeidet* og skal bidra til å avdekke felles utfordringer og fremme felles tiltak og strategier for å bedre oppfølging av utsatte barn og unge i kommunene.

Et slikt tverrsektorielt prosjekt, som løfter frem samordningsutfordringer knyttet til velferdspolitiske problemstillinger, kan være verdifullt å fremme i et nordisk perspektiv. Det gir anledning til å gå dypere inn i felles utfordringer knyttet til den nordiske velferdsmodellens utfordringer og mulighetene til å få flere til å gjennomføre videregående opplæring og komme i ordinært arbeid.

Prosjektets rammer og innhold

Utarbeidet februar 2017

Det nordiske prosjektet operasjonaliseres ved at det enkelte nordiske land deltar med egne nasjonale case som har *tverrsektoriell samhandling for utsatte barn og unge* som fellesnevner. De nasjonale casene skal ha sin forankring i utdanningssektoren, og skal bidra til å styrke det tverrsektorielle samarbeidet gjennom å samle, dele og systematisere erfaringer om hvordan ulike tjenester kan utvikles og bidra til bedre helhet, relevans og kvalitet i tjenestetilbudet til utsatte barn og unge. Et langsiktig mål vil være at frafall fra videregående opplæring og senere utenforskap og fattigdom motvirkes. Statens rolle må også beskrives.

Norge har gitt prosjektledelsen av det nordiske prosjektet til Utdanningsdirektoratet, mens det nasjonale caset i Norge ledes av KS (kommunesektorens organisasjon). KS kan bidra til god dialog og er et viktig bindeledd mellom stat og kommune. Kommunenes rolle og bidrag i prosjektet er avgjørende for å lykkes. Erfaringene fra prosjektet må komme kommunene til gode på en slik måte at de kan videreutvikle sitt arbeid.

De nasjonale casene vil kunne variere i de ulike nordiske landene, men må identifisere seg med formålet for dette prosjektet. Det norske caset er et kommunenettverk som drives av KS. Formålet med nettverket er å styrke kvaliteten på det systematiske og samhandlende arbeidet med utsatte barn og unge.

Det nordiske prosjektet skal inneholde:

- Nasjonale case hvor kommunene er involvert med tverrsektoriell innsats. Casene tar utgangspunkt i etablerte eller konkret planlagte prosjekter, og må ha egne mål som skal beskrives og evalueres
- En beskrivelse av hvordan nasjonalt nivå (ulike departement og direktorater) understøtter tverrsektoriell samhandling lokalt
- Jevnlige erfaringskonferanser. Deltakere vil være
  - o 1) Aktører som er ansvarlige for og/eller involvert i det kommunale utviklingsarbeidet (prosjektledere, prosess-støtte eller lignende)
  - o 2) Ansvarlige for nasjonale bidrag til arbeidet, på tvers av sektorene
- Sluttsamling eller konferanse
- En samlet dokumentasjon og evaluering av sentrale erfaringer og viktigste læringspunkt.

Hospitering og utveksling av kompetanse og erfaringer mellom de nordiske landene er mulig.

Foreløpig framdriftsplan:

Tid	Aktivitet
Oktober 2016	Invitasjon sendes til de nordiske landene om å delta i prosjekter
Januar 2017	Felles nordisk samling i prosjektet for å diskutere mål, arbeidsformer og hvordan etablere kontakt med kommuner til de nasjonale casene
Feb – Mai 2017	Etablering av nasjonale case og prosjektorganisering
2. – 3. mai 2017	Prosjektet presenteres og diskuteres på den nordiske konferansen om barnehagen og skolen som sentrum for inkludering og demokratisk medborgerskap som er en del av det norske formannskapet
3. – 4. mai 2017	Prosjektledermøte
November 2017	Første fellessamling
Mai 2018	Andre fellessamling
November 2018	Tredje fellessamling

Utarbeidet februar 2017

Mai 2019	Fjerde fellessamling
Oktober 2019	Erfaringskonferanse
Januar 2020	En rapport er ferdig utarbeidet. Det treårige prosjektet er over

Målgruppe

Nasjonale, regionale og kommunale myndigheter i de nordiske landene.

Effekt mål

Målet med en styrket tverrsektoriell innsats er:

1. flere utsatte barn oppdages tidligere og gis bedre koordinert hjelp i barnehage- og skolealder
2. utsatte ungdommer utenfor skole og arbeid følges opp med tverrfaglige tiltak, herunder helse-, sosial-, arbeids- og opplæringstiltak
3. flere elever gjennomfører videregående opplæring, kommer i arbeid, og færre faller utenfor i samfunnet

Resultat mål

1. Kommunene i de nordiske landene deler erfaringer og utvikler sin praksis for å lykkes med tverrsektoriell samhandling.
2. Det statlige nivået i de nordiske landene deler erfaringer om hvordan de gjennom tverrsektoriell samordning kan understøtte kommunenes arbeid.
3. Spredning av resultater gjennom evaluering og dokumentasjon

Organisering

Varighet: 01.01.17 – 31.12.19

Oppdragsgiver: Nordisk ministerråd/Kunnskapsdepartementet

Oppdragstaker: Utdanningsdirektoratet

Aktører

- Deltakende kommuner i case
- Nasjonale arbeidsgrupper bestående av:
  - Nasjonale caseansvarlige
  - Nasjonale kontaktpersoner (departement, direktorat)
  - KS/KL i de nordiske landene
- Nordisk prosjektgruppe bestående av
  - Prosjektledelse (Utdanningsdirektoratet)
  - En nasjonal kontaktperson per deltakerland (departement/direktorat)
- Styringsgruppe: Den nordiske embedsmannskomiteen for utdanning og forskning (EK-U)

Rollepresisering

Deltakende kommuner i case avhenger av innretningen på de nasjonale casene.

Utarbeidet februar 2017

De nasjonale arbeidsgruppene organiseres slik det er mest hensiktsmessig i det enkelte land, men bør inneholde rollene skissert over. Sentrale oppgaver er:

- Å etablere nasjonale case og beskrive kriterier for kommunenes deltakelse
- Følge opp og sikre evaluering av det nasjonale caset
- Delta på fellessamlinger i prosjektet
- Bidra til nasjonal spredning av erfaringer i prosjektet

Den nordiske prosjektgruppa skal:

- Sikre god forankring av prosjektet på alle nivå (departement/direktorat/kommune)
- Lage prosjektplan med framdrift og ansvarskart
- Arrangere og gjennomføre fellessamlinger
- Organisere evaluering av prosjektet
- Sikre dokumentasjon underveis og til slutt
- Rapportere på framdrift til oppdragsgiver og styringsgruppe
- Sikre god spredning av resultater og erfaringer fra prosjektet

Styringsgruppa skal:

- Gi overordnet retning
- Se prosjektet i sammenheng med andre initiativ nordisk og nasjonalt
- Sørge for at erfaringene fra prosjektet bringes inn i nasjonal og nordisk politikktutforming

Finansiering av det nordiske prosjektet

Norge har fått tildelt totalt 8 MDKK til det 3-årige prosjektet. Oppdragsgiver overfører midlene fordelt over tre år (2017 – 2019).

Det avsettes midler til dokumentasjon, evaluering, spredning og felles samlinger. Øvrige midler fordeles i samråd med prosjektgruppen. Prosjektledelsen er budsjettansvarlig.

Det dekkes ikke reise- og oppholdsutgifter for deltakere i prosjektet fra departement og underliggende direktorat/styrelser, og det forventes at landene selv finansierer egeninnsats (lønn).